

Atodiad

Rhif Achos: 202201791

Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod o Gyngor Tref wedi torri'r Cod Ymddygiad drwy fethu â datgan buddiant personol a rhagfarnus pan wnaeth y Cyngor y penderfyniadau i beidio â chefnogi cais gan drigolion lleol i wrthwynebu cais i Dribiwnlys y Gofrestrfa Tir a wnaed gan gyd-gynghorydd, ffrind i'r Aelod. Honnwyd hefyd bod yr Aelod wedi anfon datganiad o gefnogaeth i gais ei gyd-gynghorydd wedi hynny.

Canfu'r Ombwdsmon fod gweithredoedd yr aelod yn awgrymu torri'r Cod a'i fod wedi methu â datgan buddiant personol a rhagfarnus a'i fod wedi gwneud sylwadau mewn cyfarfodydd o'r cyngor pan na ddylai fod wedi gwneud hynny. Fodd bynnag, nododd yr Ombwdsmon hefyd nad oedd y cyngor a roddwyd gan gynghorwyr eraill a'r Clerc mor glir ag y gallai fod. Nid oedd yr Ombwdsmon wedi'i pherswadio bod y digwyddiadau yma wedi, neu'n debygol o gael, effaith ar enw da'r Cyngor yn ei gyfanrwydd, gan nad oedd yn glir a fyddai mewnbyn yr Aelod wedi effeithio ar benderfyniad y Cyngor ac roedd yn benderfyniad cyfyngedig a oedd yn effeithio ar grŵp bach o bobl yn yr ardal yn unig. Nid oedd yr Ombwdsmon wedi'i pherswadio ychwaith bod yr Aelod wedi defnyddio ei safle yn amhriodol neu mewn ffordd a oedd yn awgrymu torri'r Cod oherwydd, pe bai wedi datgan buddiant personol a rhagfarnus, ni fyddai wedi cael ei atal rhag ysgrifennu'r datganiad pe dymunai wneud hynny yn ei rinwedd personol ac nid oedd y ffaieth ei fod yn aelod o'r Cyngor yn rhoi mantais iddo yn y sefyllfa honno.

Canfu'r Ombwdsmon, er bod gweithredoedd yr Aelod yn awgrymu torri'r Cod, roedd effaith gyfyngedig ei weithredoedd, y lliniariad a ddarparwyd gan y cyngor aneglur a gafodd a'r camau y mae wedi'u cymryd ers hynny i gryfhau ei ddealltwriaeth o'i rwymedigaethau, yn golygu na fyddai cymryd camau pellach er budd y cyhoedd.

Canfu'r Ombwdsmon nad oedd angen cymryd unrhyw gamau o dan Adran 69(4)(b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 mewn perthynas â'r materion yr ymchwiliwyd iddynt

Rhif Achos: 202201793

Derbyniodd yr Ombwdsmon gŵyn bod Aelod o Gyngor Tref wedi torri'r Cod Ymddygiad drwy fethu â datgan buddiant personol a rhagfarnus pan wnaeth y Cyngor y penderfyniadau yn ymwneud â chais y Gofrestrfa Tir a wnaed gan yr Aelod.

Canfu'r Ombwdsmon fod gweithredoedd yr Aelod yn awgrymu torri'r Cod. Roedd yr Aelod wedi methu â datgan buddiant personol a rhagfarnus ac roedd wedi gwneud sylwadau pan na ddylai fod wedi gwneud hynny. Fodd bynnag, nododd yr Ombwdsmon hefyd nad oedd y cyngor a roddwyd gan gynghorwyr eraill a'r Clerc mor glir ag y gallai fod. Nid oedd yr Ombwdsmon wedi'i pherswadio bod y digwyddiad hwn wedi, neu'n debygol o gael, effaith ar enw da'r Cyngor yn ei gyfanrwydd, oherwydd ei fod yn benderfyniad cyfyngedig a oedd yn effeithio ar grŵp bach o bobl yn yr ardal yn unig. Nid oedd yr Ombwdsmon wedi'i pherswadio ychwaith bod yr Aelod wedi defnyddio ei safbwynt yn amhriodol oherwydd pe bai wedi datgan buddiant personol a rhagfarnus, y gallai fod wedi cyflwyno ei sylwadau ysgrifenedig, yn ei rinwedd breifat, yn y modd yr oedd gan y partion eraill.

Canfu'r Ombwdsmon, er bod gweithredoedd yr Aelod yn awgrymu torri'r Cod, roedd effaith gyfyngedig ei weithredoedd, y lliniariad a ddarparwyd gan y cyngor aneglur a gafodd a'r camau y

mae wedi'u cymryd ers hynny i gryfhau ei ddealltwriaeth o'i rwymedigaethau, yn golygu na fyddai cymryd camau pellach er budd y cyhoedd.

Canfu'r Ombwdsmon nad oedd angen cymryd unrhyw gamau o dan Adran 69(4)(b) o Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 mewn perthynas â'r materion yr ymchwiliwyd iddynt

Rhif Achos: 202302062

Honnwyd bod cynghorydd cymuned wedi mynd at yr Achwynydd pan oedd hi wedi meddwi a'i holi ynghylch pam y bu'n hwyr i gyfarfodydd y Cyngor a "phethau personol eraill".

Ni ddarparwyd tystiolaeth i brofi'r gŵyn, ac ni fydd yr Ombwdsmon yn ymchwilio oni bai bod tystiolaeth weddol gryf i awgrymu bod yr aelod dan sylw wedi torri'r Cod.

Mae gan bawb hawl i ryddid barn o dan Erthygl 101 o'r Confensiwn Ewropeaidd ar Hawliau Dynol, sydd wedi'i ymgorffori yng nghyfraith y DU gan Ddeddf Hawliau Dynol 1998. Yn fy marn i, gellir dweud yn rhesymol bod y sylwadau y cwynir amdanynt yn gymwys â rhyddid barn. Honnwyd bod y sylwadau wedi'u gwneud pan oedd y Cynghorydd wedi meddwi ac ar adeg/mewn lle amhriodol. Er fy mod yn llwyr werthfawrogi y gallai'r Achwynydd deimlo sarhad personol oherwydd ymagwedd a sylwadau'r Cynghorydd, nid wyf o'r farn eu bod, ar sail y dystiolaeth a ddarparwyd, yn ddigon sarhaus na brawychus i gyfystyr ag ymddygiad amharchus tuag ato (o fewn ystyr y Cod) nac yn torri'r Cod.

Canlyniad: Ni ddylid ymchwilio i'r gŵyn.

Rhif yr Achos: 202303249

Honnwyd bod y Cynghorydd tref wedi dweud pethau anwir mewn cyfarfod o'r cyngor ac wedi methu ag ymdrin yn iawn â phryder am arian a gasglwyd gan grŵp lleol ar gyfer parcio ceir ar ddiwrnod digwyddiad lleol. Mae'r achwynydd o'r farn mai arian y cyngor oedd yr arian a gasglwyd ar gyfer parcio.

Mater i'r Cyngor yn ei gyfanrwydd yw'r pryder nad yw'r Cyngor wedi casglu ffioedd parcio, yn hytrach nag i unrhyw Gynghorydd unigol (hyd yn oed os oedd y Cynghorydd yn gadeirydd y Pwyllgor Cyllid ar y pryd fel yr honnir). Mae gan yr achwynydd hawl i godi hyn drwy broses gwyno'r Cyngor. Nid yw hwn yn fater sy'n ymwneud ag ymddygiad moesegol Cynghorydd unigol a allai arwain at dorri'r Cod Ymddygiad ar gyfer Aelodau.

Nid oes unrhyw dystiolaeth wedi'i darparu i awgrymu y gallai'r Cynghorydd fod wedi torri unrhyw ddarpariaethau yn y Cod Ymddygiad i Aelodau.

Canlyniad: Ni ddylid ymchwilio i'r gŵyn.

Rhifau Achos: 202303259 & 202303399

Ymddygiad cynghorydd sir yn ei rôl fel clerc i gyngor cymuned.

Nid oedd tystiolaeth i awgrymu fod y Cod yn berthnasol pan oedd y cynghorydd yn gweithredu ei rôl fel clerc nag unrhyw gyswllt gyda'r rôl fel cynghorydd sir.

Canlyniad: Ni ddylid ymchwilio i'r gŵyn.

Rhif Achos:202304751

Honnir i'r Aelod fethu â datgan buddiant gan fod ei bartner yn gweithio i Gymdeithas Gymunedol a oedd o blaid defnyddio tir lleol ar gyfer cynllun sy'n cael ei wrthwynebu gan Bwyllgor Trigolion. Honnir hefyd nad oedd yr Aelod yn ddiduedd a bod ymatebion gan yr Aelod yn is-safonol ac amharchus

Mae'r Aelod yn Gyngorydd Sir a all fynychu cyfarfodydd y Cyngor Cymuned fel rhan o'r rôl hon, ond nid yw'n aelod o'r Cyngor Cymuned. Ni ddarparwyd unrhyw dystiolaeth i ddangos bod yr Aelod wedi cymryd rhan mewn unrhyw fusnes yn y Cyngor Cymuned lle gallai fod wedi disgwyl datgan buddiant neu sicrhau, wrth wneud hynny, ei fod yn parhau'n ddiduedd wrth gymryd rhan neu gyfrannu at unrhyw benderfyniadau a wnaed.

Er y gwerthfawrogir efallai na fydd yr Achwynydd yn cytuno â'r safbwyntiau a fynegir mewn ymatebion eraill, nid oes dim i ddangos ei fod yn is-safonol neu'n amharchus ac, mewn rhai achosion, mae'n ymddangos ei fod yn rhoi cynnig ar rannu gohebiaeth gan y rhai sydd yn erbyn y cynllun a'r rhai sydd o blaid. Er ei fod yn mynegi ei fod ef ei hun o blaid mewn un e-bost, mater i'r etholwyr lleol yw cytuno neu anghytuno â barn wleidyddol yr Aelod drwy'r broses ddemocrataidd. Mae gan yr Aelod, fel unrhyw gyngorydd neu aelod o'r cyhoedd, hawl i gefnogi cynlluniau a phrosiectau yn yr ardal leol. Am y rhesymau hyn, nid wyf yn argyhoeddedig bod dystiolaeth i awgrymu bod torri'r Cod wedi digwydd.

Canlyniad: Ni ddylid ymchwilio i'r gŵyn.